

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST II

ROLEX

M
MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 31. ágúst 2016

33. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Áfengissala eykst á ný

Áfengissala hefur aukist í ár, en óljóst er hvort það skýrist af fleiri ferðamönnum eða betra efnahagsástandi. Aðstoðarforstjóri Vínbúðanna segir umræðuna um sölu ríkisins á áfengi vera að batna

»6

»2

Fimmta myndin
Sinfóniuhljómsveit Norðurlands byrjar í næstu viku að taka upp tónlist fyrir fimmtu kvikmyndina.

»4

Afkoman ekki ásættanleg
Rekstur Sjóvá og VÍS er langt undir því sem eigendur vildu.

»4

Arnaldur þénar vel
Rithöfundurinn Arnaldur Indriðason á 760 milljónir króna.

»8

Hjá SA í 30 ár
Hannes G. Sigurðsson er starfandi framkvæmdastjóri SA eftir brotthvarf Þorsteins Víglundssonar.

»12

Upphrópanir um bónusa
Stjórnarmaðurinn segir að óskandi væri að hægt væri að ræða bónusa af yfirvegun.

Á LEIÐ TIL ÚTLANDA?

Velkomin í verslun okkar á fríhafnarsvæðinu í Leifsstöð

Sjónmælingar (tímabantanir):

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500
Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

SKJÓÐAN

Og þar fór það...

VAXTAÁKVARDANIR seðlabanka eiga að vera fyrirsjáanlegar. Seðlabankar eru í eðli sínu íhaldssamar stofnanir, sem hreyfa sig hægt og lítið í einu, nema þegar skyndilegar og ófyrirsjáanlegar krisur kalla á snarpari viðbrögð.

Í **ÁDRAGANDA HRUNS** var Seðlabanki Íslands undarleg skepna í heimi seðlabanka. Í stað þess að safna gjaldeyrisforða með kaupum á gjaldeyri á markaði stuðlaði bankinn að ofrifi íslensku krónunnar með svimandi háum stýrivöxtum, sem leiddu til vaxtamunarviðskipta spákaupmanna. Trúverðugleiki bankans var lítill sem enginn og erlendir seðlabankar báru hvorki traust til hans né íslenskra stjórnvalda.

Í **HRUNINU SJÁLFU** gekk Seðlabankinn af göflunum eins og frægt er orðið. Hann reyndi að festa gengi krónunnar án þess að geta stutt við hana, tilkynnti um risalán frá Moskvu sem ekki reyndist fótur fyrir og snarlækkaði vexti til þess eins að þurfa að hækka þá til baka og gott betur. Seðlabanki Íslands var í hruninu eins og geðsjúkrahús þar sem lækarnir hafa misst stjórnina í hendur veikustu sjúklinganna.

EFTIR HRUN var skipt um stjórnendur Seðlabankans og meiri ró komst á. Engu að síður rak Seðlabankinn áfram sömu peningastefnu og fyrir hrun. Vöxtum var haldið himinháum með tilheyrandi kostnaði og búsiþingum fyrir fyrirtæki og almenning í landinu. Hávaxtastefnan gagnaðist helst eigendum bankanna, sem juku

vaxtamun og græddu á tá og fingri. Þessir eigendur voru kröfuhafar gömlu bankanna.

ALLT FRÁ HRUNI hafa vextir Seðlabanka Íslands verið margfaldir á við vexti í öðrum löndum. Þessir háu vextir hafa skert samkeppnishæfni íslenskra fyrirtækja og rýrt lífskjör almennings. Verðbólga hefur haldist lág undanfarið misseri, en það er ekki nema að litlu leyti vegna peningastefnu Seðlabankans því hinir háu vextir hafa ýtt undir kostnaðarverðbólgu rétt eins og launahækkunir og skattahækkunir. Helstu ástæður lágrar verðbólgu eru sterk haftakróna og þó sérstaklega sögulega lágt verð á hrávörumörkuðum heimsins.

EN ÍSLENSKI SEÐLABANKINN hefur ávallt séð vaxta úti við sjóndeildarhring. Mikill vöxtur í hagkerfinu að viðbættum launahækkunum myndaði slíkan verðbólguþrýsting, að mati peningastefnufundar Seðlabankans, að vöxtum þurfti að halda háum og einnast varð við því að næstu skref yrðu til hækkunar fremur en lækkunar.

NÚ HEFUR ÞAÐ GERST að laun hafa hækkað meira á einu ári en dæmi eru um í nýlegri sögu og hagvöxtur stefnir í sögulegar hæðir. Þá lækkar bankinn vexti um hálf prósentustig – risalækkun á mælikvarða seðlabanka. Og rökinn, jú – hagvöxtur er svo mikill – sömu rök og hingað til hafa þótt kalla á vaxtahækkun. Nú er meira að segja fyrirsjáanleikinn horfinn, sem mörgum fannst þó eini kosturinn við peningastefnu bankans frá hruni.

Vikan sem leið

3%
atvinnuleysi

mældist í Japan í júlímánuði og hefur ekki mælst minna í 21 ár, þrátt fyrir erfiðleika í hagkerfinu. Hagvöxtur var 0,2 prósent á öðrum ársfjórðungi 2016 ..

650
milljónir króna

fékk íslensk-hollenska hátækni-fyrirtækið Mint Solutions, sem gerir fyrirtækinu kleift að hraða markaðssetningu lyfjaöryggiskerfisins MedEye á sjúkrahúsum í Evrópu og Bandaríkjunum.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFELAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón [Jón Hákon Hallidórssón](mailto:JonHakon.Hallidorsson@365.is) jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður [Kristín Þorsteinsdóttir](mailto:Kristin.Porsteinsdottir@365.is)

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Verið er að bæta aðstöðuna í Hofi.

Vinna við fimmtu myndina fram undan

Félagar úr Sinfóníuhljómsveit Norðurlands hafa flutt tónlist í fjórum kvikmyndum. Markmiðið er að fjölga erlendum verkefnum og auka tekjur tónlistarmanna á Norðurlandi. Stutt er í að starfsemin verði auglýst erlendis.

Arctic Cinematic Orchestra mun í næstu viku hefja upptökur á tónlist í fimmtu kvikmyndinni. „Við erum að fara að vinna í amerískri kvikmynd, sem heitir Jacob's Ladder,“ segir Þorvaldur Bjarni Þorvaldsson tónlistarstjóri.

Arctic Cinematic Orchestra er verkefni sem varð til þegar Þorvaldur Bjarni var ráðinn tónlistarstjóri Menningarfélags Akureyrar sem rekur Sinfóníuhljómsveit Norðurlands. Hluti af starfskyldum Þorvaldar er að auka veg símfónískrar tónlistar á Norðurlandi og með því auka tekjur tónlistarmanna á svæðinu. „Verkefni sem þetta er hrein viðbót við störf hljóðfærleikaranna hvort sem það er kennsla eða þátttaka í tónleikum símfóníunnar og getur skapað mun fleiri störf fyrir atvinnutónlistarmenn á Íslandi. Þess vegna var ACO-verkefninu hleypst af stökkunum,“ segir Þorvaldur Bjarni.

Á meðal þeirra sem Arctic Cinematic Orchestra hefur unnið

Frumvarp um endurgreiðslur tilbúið

Ragnheiður Elin Árnadóttir, iðnaðar- og viðskiptaráðherra, kynnti í ríkisstjórn í gær frumvarp um tímabundnar endurgreiðslur vegna hljóðritunar á tónlist hér á landi. Frumvarpið verður kynnt þingflokki stjórnarflokka í dag og er svo búist við að því verði dreift í þinginu. Fyrirmynd frumvarpsins eru lög um tímabundnar endur-

greiðslur vegna kvikmyndagerðar á Íslandi frá árinu 1999. Samkvæmt þeim geta framleiðendur fengið 20% af framleiðslukostnaði vegna framleiðslu kvikmynda eða sjónvarpsefnis á Íslandi endurgreidd. Vonir standa til að ef frumvarp Ragnheiðar Elinar verður að lögum muni það auðvelda verkefni á borð við Arctic Cinematic Orchestra.

fyrir eru Disney og Sony. Hljómsveitin hefur flutt tónlist fyrir kvikmyndirnar Perfect Guy, arabísku myndina Bilal og svo íslensku myndirnar Hróta og Fyrir framan annað fólk. Eftir Jacob's Ladder verður svo farið í íslensk-belgíska kvikmynd sem heitir Lói, þú flýgur aldrei einn, en í myndinni er flutt tónlist eftir Atla Örvarsson en Atli er upphafsmaður ACO-verkefnisins í samstarfi við Þorvald Bjarna. „Lói þú flýgur

aldrei einn verður eitt stærsta kvikmyndaverkefni Íslandssögunnar í bili og náttúrulega langstærsta verkefni okkar,“ segir Þorvaldur Bjarni.

Verið er að leggja lokahönd á aðstöðuna í Hofi. Þorvaldur Bjarni segir að þegar það klárast verði starfsemin auglýst í erlendum fagttímaritum. „Við höfum hingað til bara verið að nýta okkar tengslanet og hreinlega verið heppnir,“ segir Þorvaldur Bjarni. jonhakon@frettabladid.is

Á döfinni

Miðvikudagur 31. ágúst

HB GRANDI

- Uppgjör annars ársfjórðungs **HAGSTOFA ÍSLANDS**
- Verðmæti sjávaraflla, janúar–maí 2016
- Útungun alifugla í júlí 2016
- Gistinætur og gestakomur á hótelum í júlí 2016
- Vísitala framleiðsluverðs í júlí 2016
- Vöruviðskipti við útlönd, janúar–júlí 2016

Fimmtudagur 1. september

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

- Íslyklar og innskráningarþjónusta Ísland.is

Föstudagur 2. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Þjónustuviðskipti við útlönd, 2. ársfjórðungur 2016
- Brúartafla vöruviðskipta, þjónustuviðskipta og greiðslufafnaðar

Þriðjudagur 6. september

STRATEGÍA

- Strategíudagurinn 2016 **HAGSTOFA ÍSLANDS**
- Valdir liðir útflutnings vöru og þjónustu
- Vöruviðskipti við útlönd, ágúst 2016, bráðabirgðatölur

Föstudagur 9. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Landsframleiðslan á öðrum ársfjórðungi

Þriðjudagur 13. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Fjármál hins opinbera á öðrum ársfjórðungi

Fimmtudagur 15. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Fiskafli í ágúst 2016

Föstudagur 16. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Samræmd vísitala neysluverðs í ágúst 2016

Þriðjudagur 20. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Vísitala byggingarkostnaðar fyrir október 2016

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

- Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu

Miðvikudagur 21. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Vinnumarkaður í ágúst 2016

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

- Vísitala leiguverðs á höfuðborgarsvæðinu

Miðvikudagur 21. september

HAGSTOFA ÍSLANDS

- Mánaðarleg launavísitala í ágúst 2016
- Greiðsluþjónunarvísitala í október 2016

merking

....framleiðir

Ljósaskilti og stafi....

Viðarhöfða 4 www.merking.is Sími: 562-7044

Skref inn í nýjan heim

Haustráðstefna Advania 2016

Fjölbreyttir fyrirlestrar fyrir tæknleiðtoga og stjórnendur

Google • Cisco • Mark Minasi • Facebook •
Trend Micro • Samsung • Breakroom •
RVX • DELL • Knowledge Factory •
Veracode • RSA • Rafnar – og margir fleiri.

Í dag er síðasti séns til að tryggja sér miða á betra verði

36.900 kr.

Fullt verð 49.900 kr.

Harpa – föstudaginn 9. september
Dagskrá og skráning á advania.is

advania

Welcome to IT

Arnaldur Indriðason á 760 milljónir króna

Gilhagi, eignarhaldsfélag Arnaldar Indriðasonar, hagnaðist um tæplega 107 milljónir króna í fyrra. Það er um 14 milljónum krónum minna en árið á undan. Eignir félagsins í lok síðasta árs námu 760 milljónum króna, samkvæmt samandregnum ársreikningi. Hafa þær aukist um hundrað milljónir á einu ári. Skuldarnar nema tæplega 25 milljónum.

Arnaldur Indriðason hefur skrifað 20 bækur, þar af eru fimmtán þeirra sem fjalla um rannsóknarlögreglumanninn Erlend Sveinsson. Hann var

Arnaldur Indriðason

að auki meðhöfundur að handriti myndarinnar Reykjavík-Rotterdam. Bækur hans hafa selst um allan heim og má segja að Arnaldur sé langþekktasti núlifandi íslenski rithöfundurinn.

Arnaldur fékk í fyrra sérstaka heiðursviðurkenningu á Íslensku útflutningsverðlauninum. Sú viðurkenning er veitt einstaklingi sem þykir með starfi sínu hafa borið hróður Íslands víða um heim og stuðlað að jákvæðu umtali um land og þjóð. –jhh

Umferð um Hvalfjarðargöngin eru meiri en gert var ráð fyrir. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Yfir 600 milljónir greiddar í veggjald

Umferð um Hvalfjarðargöng og tekjur af henni voru meiri en áætlanir fyrir fyrstu 6 mánuði rekstrarársins gerðu ráð fyrir. Gert er ráð fyrir að árið í heild verði nokkuð umfram áætlanir.

Hagnaður Spalar, sem rekur Hvalfjarðargöngin, á fyrri helmingi ársins nam 242 milljónum króna eftir skatta. Hagnaður á sama tímabili í fyrra nam 169 milljónum króna.

Veggjald nam 625 milljónum fyrstu 6 mánuði ársins til samanburðar við 533 milljónir árið áður sem er 17,3% hækkun. Rekstrar-kostnaðurinn án afskrifta fyrstu 6 mánuði ársins nam 218 milljónum króna og hækkar um rúmar 27 milljónir frá árinu áður. Helstu breytingar eru vegna aukins viðhalds- og launakostnaðar. –jhh

Slysum fjölgar yfirleitt í efnahagsuppsveiflu. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Vonbrigði með fjölgun tjóna og verri afkomu

Afkoma Sjóvar og VÍS veldur vonbrigðum. Greinandi segir afkomu af tryggingum versna í uppsveiflu en það dugi ekki til að skýra hve döpur afkoman sé. Hækka þurfi iðgjöld standi þau ekki undir sér. Hagnaður TM jókst verulega.

„Það er alls ekki auðvelt að vera forstjóri váttryggingafélags,“ segir Sveinn Þórarinnsson, sérfræðingur hjá hagfræðideild Landsbankans, í kjölfar uppgjör tryggingafélaganna í síðustu viku. Hagnaður VÍS dróst saman um 83 prósent og hagnaður Sjóvar um helming.

VÍS hagnaðist um 238 milljónir króna á fyrri helmingi ársins samanborið við 1,4 milljarða króna á fyrri helmingi ársins 2015. Hagnaður Sjóvar dróst saman sem nam 709 milljónum króna á fyrstu sex mánuðum þessa árs miðað við 1,4 milljarða króna hagnað fyrir ári.

VÍS tilkynnti á mánudaginn að Sigrún Ragna Ólafsdóttir hefði látið af störfum sem forstjóri VÍS og í hennar stað kemur Jakob Sigurðsson, fyrrverandi forstjóri Promens. „Afkoma tímabilsins var undir væntingum bæði hvað varðar váttryggingastarfsemi og fjárfestingastarfsemi,“ sagði Sigrún Ragna í uppgjörstilkynningu í síðustu viku.

Hermann Björnsson, forstjóri Sjóvar, sagði í uppgjörstilkynningu að ólíklegt væri að markmið sem sett hafi verið í upphafi ársins um tveggja til 2,5 milljarða króna hagnað á árinu myndu nást. Afkoma af tryggingum

Ég held að fjárfestar og stjórnir séu ekki sátt við afkomu váttryggingarekstarins.

Sveinn Þórarinnsson, sérfræðingur hjá hagfræðideild Landsbankans.

83%

samdráttur var á hagnaði VÍS á fyrri hluta ársins.

væri verri en markmið ársins gerðu ráð fyrir.

Afkoman af tryggingastarfseminni er oft mæld með svokölluðu samsettu hlutfalli, útgreidd tjón sem hlutfall af iðgjöldum. Sé hlutfallið yfir 100 prósent greiðir tryggingarfélagið því meira í útgreidd tjón en það fær í iðgjöld. Samsett hlutfall Sjóvar nam 104 prósentum en fyrirtækið hafði sett sér markmið um 100-98 prósentu

samsett hlutfall. Hjá VÍS nam hlutfallið 105 prósentum. „Váttryggingarekstur er erfiður í uppsveiflu. Hann verður þyngrir þegar það er mikill hagvöxtur og mikið að gera í þjóðfélaginu. Svo þegar kemur kreppa fækkar tjónum og afkoman batnar,“ bendir Sveinn á. „Að auki hefur hlutabréfamaðurinn frá áramótum ekki verið góður og þeir eru að stýra stórum fjárfestingasöfnun. Þannig að þessa stundina vinnur allt á móti þeim,“ bætir hann við.

Hins vegar sé afkoman verri en skýra megi með auknum umsvifum í hagkerfinu. „Ég held að fjárfestar og stjórnir séu ekki sátt við afkomu váttryggingarekstrarins,“ segir Sveinn. Séu tjónagreiðslur stöðugt hærrí en iðgjöld verði að hækka iðgjöldin.

Hagnaður þriðja tryggingafélagsins á markaði, TM, jókst hins vegar á fyrri hluta ársins miðað við í fyrra, úr 554 milljónum króna í 1,2 milljarða króna. Samsetta hlutfallið hjá TM var 97 prósent á fyrri hluta ársins. Sveinn bendir hins vegar á að talsvert miklar sveiflur geti verið í afkomu tryggingarekstars TM þar sem fá stórtjón geti breytt hlutfallinu hratt. Fyrirtækið hafi einnig hækkað virði óskræðra eigna töluvert.

HÁDEGISVERÐARFUNDUR
BRESK-ÍSLENSKA VIÐSKIPTARÁÐSINS

ÁHRIF

BREXIT

Á ÍSLANDI

FRAMSÖGUMENN

Jóhanna Jónsdóttir
Ráðgjafi í EES-málum
hjá Utanríkisráðuneytinu

Pétur Stefánsson
Yfir viðskipta- og
fjárfestingastofu breska
sendiráðsins í Reykjavík

Lárus Ásgeirsson
Frankvæmdastjóri
Almarai og formaður
stjórnar BRÍS

FUNDARSTJÓRI

Fundurinn er opinn öllum og allir áhugasamir velkomnir,
en skráning er nauðsynleg á heimasíðu BRÍS - www.bicc.is

FIMMTUDAGUR 1. SEPTEMBER
KL. 12.00-13.00
GRAND HÓTEL

B

Bresk-íslenska
viðskiptaráðið

STYRKTU ÞIG Í STARFI

VILTU LÆRA MEIRA, BREYTA TIL EÐA
EFLA ÞIG Í EIGIN ATVINNUREKSTRI?

TAKTU SKREFIÐ 2016

KERFIS- OG NETSTJÓRNUN

DIPLÓMANÁM Í FORRITUN

BÓKHALDS- OG SKRIFSTOFUFÆRNI

VIÐSKIPTA- OG MARKAÐSNÁM

GRAFÍK OG MARGMIÐLUN

ALMENN TÖLVUFÆRNI

NTV skólinn sérhæfir sig í hagnýtu og starfsmiðuðu námi í samvinnu við mörg af leiðandi fyrirtækjum landsins. Kennsla í NTV er verkefnaþróun og fer fram í litlum hópum í nánu samstarfi við kennara. NTV er viðurkenndur fræðsluaðili af Mennta- og menningarmálaráðuneytinu og er alþjóðleg prófamiðstöð.

www.ntv.is

ntv

Nýi tölvu- og
viðskiptaskólinn

Sigrún Ósk Sigurðardóttir, aðstoðarforstjóri Vinbúðanna, segir umræðuna um afnám einkasölu ríkisins á áfengi hafa þroskast mikið undanfarið.

Áfengissala ekki aukist meira frá hrúni

Vinbúðirnar skila eigendum sínum, íslenska ríkinu, allt að 1,5 milljörðum króna í arð á hverju ári. Sala áfengis er tekin að aukast á ný eftir hrún og nemur aukningin fimm prósentum það sem af er þessu ári. Aukin sala á neftóbaki er áhyggjuefni að mati stjórnenda.

Jón Hákon
Halldórsson
jonhakon@365.is

Velta Vinbúðanna nam tæpum 30 milljörðum króna í fyrra. Þar af voru tæpir tíu milljarðar af sölu tóbaks. Verslanirnar eru fimmtíu talsins og 350 starfsmenn eru á launaskrá, þar af um 200 fastráðnir. Á hverju ári skilar fyrirtækið eiganda sínum, íslenska ríkinu, á bilinu 1.000-1.500 milljónum króna í arð. En þrátt fyrir þessi miklu umsvif er varan sem verslað er með, áfengi og tóbak, hálfgerð tabú í íslensku samfélagi. Og eðli málsins samkvæmt setur það svip sinn á rekstur fyrirtækisins og markaðsstarf.

„Í grunninn byggir okkar markaðsstarf á allt öðrum sjónarmiðum en í frjálsri samkeppni þar sem markaðurinn leitast við að selja sem mest og hámarka hagnað eigendanna. Okkar starfsemi gengur ekkert út á það. Það er engin áhersla á að selja meira,“ segir Sigrún Ósk Sigurðardóttir, aðstoðar-

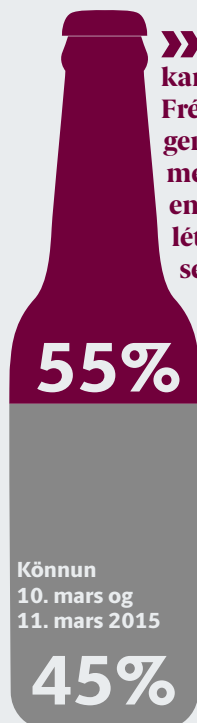
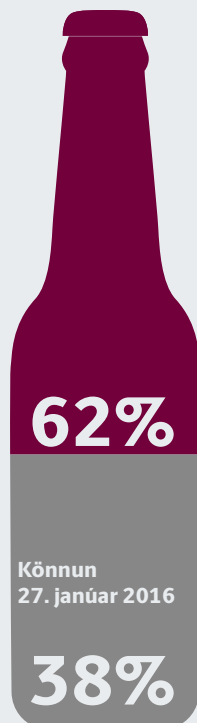
forstjóri Vinbúðanna. Hún segir að markaðsstarfið snúist fyrst og fremst um fræðslu og samfélagsábyrgð.

Vinbúðirnar eru fimmtíu talsins, þar af eru þrettán á höfuðborgarsvæðinu. „Við lítum á það sem samfélagslega ábyrgð að þjónusta eins vel og við getum alla landsmenn en getum ekki verið alls staðar og minnstu verslanir úti á landi eru oft í litlu plássi og með takmarkað vöruúrval. En við reynum að þjóna tilganginum,“ segir Sigrún Ósk.

Söluþróun í ár

Sigrún Ósk segir að áfengissala sé að aukast. „Hún minnkaði í kjölfarið á hrúni og seldum lítrum fækkaði þá. En frá 2012 hefur verið hægur vöxtur,“ segir Sigrún Ósk. Á árinu 2014 nam aukningin þremur prósentum og tveimur prósentum árið 2015. „En núna stefnir í að það sé meiri vöxtur á milli ára en við höfum séð lengi og það sem af er ári er um fimm prósent aukning í seldu áfengi,“ segir Sigrún Ósk. Hún segist enga skýringu hafa á söluaukningunni. „Þú getur séð þetta í samhengi við bættan efnahag. Fjöldun ferðamanna hefur líka

Finnt þér að það eigi að heimila sölu bjórs og léttvins í matvöruverslunum?

» Niðurstöður kannana sem Fréttablaðið hefur gert hafa sýnt að meirihluti svaraenda vill ekki að léttvín og bjór sé selt í matvöruverslunum.

eitthvað að segja,“ segir Sigrún Ósk. Hún tekur þó fram að Vinbúðirnar eigi engar tölur um ferðamenn sem sýni þróun á milli ára. Hún segir þó að í sumum verslunum, einkum á Suðurlandi, hafi menn fundið fyrir fjölgun ferðamanna.

Sigrún Ósk segir að það hafi orðið talsverð þróun á framboði af innlendum vörum undanfarið. Þróunin er mest í bjór. „Það hafa verið að koma brugghús sem þekktust ekki hérna áður fyrr. Þar er mikið að gerast,“ segir Sigrún Ósk. Hún segir að um 70-80 prósent af seldum vörum vinbúðanna sé bjór og sterk áfengi sé mjög lítið hlutfall af seldum vörum.

Eitt af hlutverkum Vinbúðanna er að framleiða íslenskt neftóbak. Þótt neysla reyktóbaks sé að dragast saman um þessar mundir er neyslan á íslensku neftóbaki að aukast. Árið 2006 seldust rétt tæplega 15 tonn. Tíu árum síðar, árið 2015, nam salan 35 tonnum. Það sem af er ári hefur salan aukist um sjö prósent. Sigrún Ósk segir Vinbúðirnar hafa áhyggjur af þessu og vera í sambandi við velferðarráðuneytið vegna þessa. „Við höfum lengi bent fjármálaráðuneytinu

og velferðarráðuneytinu á þetta. Landlæknir gerði rannsókn og niðurstaðan varð það sem allir vissu, að nú er neftóbak tekið í vör,“ segir Sigrún Ósk. Hún segir að í ljósi þess að munntóbak sé bannað hér á landi, en menn noti íslenska neftóbakið sem munntóbak, þurfi að taka ákvörðun um það hvort hætta eigi framleiðslu neftóbaksins. En þá ákvörðun þurfi stjórnvöld að taka. „Við störfum í samræmi við þær reglur sem gilda núna um nef- og munntóbak. En við teljum mjög brýnt að stjórnvöld taki afstöðu og hugsanlega leyfi allt eða banni allt. Það eru möguleikar. Það er líka hægt að halda þessu óbreyttu,“ segir Sigrún Ósk. Hún bendir líka á að ein leiðin sem ríkið geti farið sé skattlagning. „Við viljum bara að ríkið taki afstöðu.“

Áhyggjufullt starfsfólk

Umræðan um afnám ríkisins á einkasölu áfengis hefur verið fyrirferðarmikil síðustu ár. Í ársskýrslu Vínbúðanna fyrir árið 2015 vikur forstjórinn að þessari umræðu. Þar segir hann að frumvarp, sem Vilhjálmur Árnason, þingmaður Sjálfstæðisflokksins, hefur lagt fram hafi valdið starfsfólki hugarangri. Ástæðan er sú að frumvarpið geri ráð fyrir því að öll áfengissala flytjist frá Vínbúðunum til einkaaðila og vínbúðunum verði lokað.

„Við höfum auðvitað alltaf gengið út frá því að þetta væri ákvörðun þingsins. En við höfum sagt í okkar umsögnum að ef að menn ætla að afnema einkasölufyrirkomulagið þá verði menn að skoða alla fleti,“ segir Sigrún Ósk. Eðli málsins samkvæmt vilji einkafyrirtæki selja sem mest og hámarka hagnað. Þessi þáttur sé ekki ríkjandi hjá ríkisrekinni verslun með einkarétt á sölu áfengis. „Það er engin sölumvæðing starfsemi hjá okkur. Það eru ekki tilboð og það eru ekki afslættir.“ Hún bendir á að rannsóknir sýni að afnám einkasölufyrirkomulags myndi leiða til meiri neyslu, en menn hafi ekki verið sammála um hvort sú aukning sé til langs tíma eða einungis til skemmri tíma. Það þurfi að taka tillit til þessara þátta.

Sigrún Ósk játar því að starfsmenn hafi tekið umræðuna inn á sig. „Starfsfólk hefur eðlilega áhyggjur af framtíð sinni, kannski sérstaklega þeir sem hafa unnið lengi hjá fyrirtækinu,“ segir hún. Fólk óttist því um störf sín. En Sigrún segir jafnframt að starfsmenn hafi fundið fyrir miklum stuðningi. „Og það sem við sjáum eftir þessa umræðu er að fólk hefur tekið afstöðu með einkasölufyrirkomulaginu,“ segir hún og bendir á að samkvæmt könnunum sé einungis 14% óánægð með einkasölufyrirkomulagið. „Við erum búin að hafa þetta fyrirkomulag síðan 1922 og það er ekkert óeðlilegt að umræðan sé tekin.“

Umræðan orðin innihaldsríkari

Sigrún Ósk segir umræðuna um þetta málefni vera orðna miklu betri og innihaldsríkari. „Allavega síðasta haust. Þá var hún miklu breiðari. Menn fóru að velta fyrir sér hvaða áhrif þetta hefði á samfélagið, hvaða áhrif þetta hefði á neyslu, hvort þetta myndi hafa áhrif á aðgengi ungs fólks, hvaða áhrif þetta hefði á auglýsingabannið,“ segir Sigrún og bendir á að áfengisframleiðendur og áfengisbirgjar hafi lýst því yfir að ef samkeppni yrði í áfengissölu þá væri óeðlilegt að viðhalda auglýsingabanni á áfengi. „En á endanum er það þingsins að ákveða þetta og á meðan annað er ekki ákveðið þá tökum við hlutverk okkar alvarlega,“ segir Sigrún Ósk.

Sigrún Ósk segir að stærsta áskorun starfsfólks Vínbúðanna sé að reka fyrirtækið í sátt við samfélagið. „Við gerum okkur grein fyrir því að viðskiptavinirnir geta ekki farið annað og þess vegna er enn þá mikilvægara að þeir fái góða þjónustu og góð þjónusta og samfélagsleg ábyrgð er það sem við fókum á,“ segir Sigrún Ósk.

Fjarskiptarisar þurfi að skera niður

„Það eru fáir að græða mikið í ástandi eins og það er núna,“ segir Jóhann Gisli Jóhannsson, sjóðs stjóri hjá GAMMA, um stöðuna á fjarskiptamarkaði. Hagnaður skráðu félaganna Fjarskipta og Símans dróst saman á fyrri helmingi þessa árs miðað við í fyrra. Hagnaður Fjarskipta nam 445 milljónum króna miðað við 537 milljónir á fyrri hluta síðasta árs. Hagnaður Símans dróst saman um tæplega 300 milljónir króna, og nam einum milljarði.

Innreið nýrra aðila á borð við 365 á markaðinn hafi ýtt niður verði að sögn Jóhanns. „Ef maður skoðar tölur frá Hagstofunni hefur verið á fjarskiptaþjónustu og interneti lækkað gríðarlega undanfarið ár. Það hefur haft áhrif á tekjur þeirra þannig að vöxtur í tekjum hefur verið litill. Þó að ákveðnir þættir eins og gagnamagn og tekjur af sjónvarpi hafi aukist,“ segir Jóhann. Sölutekjur Símans drógust saman um 300 milljónir króna og námu 14,1 milljarði króna á fyrri hluta ársins. Sölutekjur Vodafone jukust hins vegar um 100 milljónir og námu 6,8 milljörðum króna.

„Á sama tíma hafa verið gríðarlegar launahækkanir á Íslandi þannig að þeir hafa verið að fækka starfs-

Fjarskiptafyrirtæki hafa þurft að auka arðsemi með því að skera niður að undanförunni að sögn greiningaraðila.

fólki og skera niður þannig að þetta hefur komið niður á framlegðinni líka,“ bendir Jóhann á. Rekstrar- kostnaður Símans jókst um 500 milljónir króna. Þar af jókst launakostnaður um 350 milljónir króna milli ára. Þá jókst rekstarkostnaður Vodafone um 150 milljónir króna milli ára og nam 2,4 milljörðum.

Jóhann veltir fyrir sér hvort ekki fari að koma að því að verð til

neytenda taki að hækka á ný. „Það er greinilega verið að berjast um hvern bita á markaðnum það er spurning um hvað það varir lengi. Á endanum þurfa fyrirtækin að skila einhverri arðsemi. Það eru fáir að græða mikið í ástandi eins og það er núna. Mann grunar nú að á endanum muni verð hækka frekar en að kostnaðarauki verði tekinn af arðseminni.“ – th

Umræðan valdið hugarangri

Í síðustu ársskýrslu Vínbúðanna vikur forstjórinn, Ívar J. Arndal, að umræðunni um afnám einkasölu ríkisins á áfengi. „Undirritaður hefur starfað fyrir ríkið í rúma þrjú áratugi og jafnan liðið vel í starfi. Í vetur var umræðan um opinbera starfsmenn oft svo neikvæð að mér leið stundum eins og ég væri þriðja flokks borgari og hálfgerður baggi á þjóðfélaginu. Við þetta bættist að frumvarp um afnám einkaleyfis ÁTVR á smásölu áfengis var til umfjöllunar á Alþingi. Frumvarpið hefur valdið starfsfólki ÁTVR hugarangri því það gerir ráð fyrir að sala á öllu áfengi færist frá ÁTVR til einkaaðila, Vínbúðum ÁTVR verði lokað og flestu starfsfólki sagt upp störfum. Hjá ÁTVR starfa margir sem komnir eru yfir miðjan aldur og reynslan hefur sýnt að þessi hópur á erfitt uppdráttar á vinnumarkaðinum. Eðlilegt er að starfsfólk hafi áhyggjur þegar verið er að fjalla um lífsafkomu þess og mörgum liður ekki vel.“

» Þótt neysla reyktóbaks sé að dragast saman um þessar mundir er neyslan á íslensku neftóbaki að aukast.

KPMG

Peningaútgáfa

Ráðstefna á vegum forsætisráðuneytisins og KPMG í tilefni af útgáfu skýrslu um valkosti í peningakerfum

Mánudaginn 5. september frá kl. 8:30 til 10:45
Hótel Icelandair Reykjavík Natura

Bankar gefa út peninga í formi innlána við lánveitingar með þeim afleiðingum m.a. að skuldsetning heimila og fyrirtækja hækkar. Undanfarin ár hafa hugmyndir um upptöku annarra kerfa á borð við þjóðpeningakerfi breiðst hratt út. Á ráðstefnunni verður fjallað um þróun opinberrar umræðu undanförunni á héraðs sem erlendis.

Dagskrá ráðstefnunnar

- Sigurður Ingi Jóhannesson forsætisráðherra setur ráðstefnuna
- Martin Wolf, Chief Economics commentator hjá Financial Times
- Már Guðmundsson, seðlabankastjóri
- Sigurvin Bárður Sigurjónsson, sérfræðingur hjá KPMG

Þeir munu svo sitja í pallborði ásamt Frosta Sigurjónssyni, þingmanni og formanni efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis og Ásgeiri Jónssyni, dósent og forseta Hagfræðideildar Háskóla Íslands.

Ráðstefnustjóri er Margret G. Flóvenz, partner hjá KPMG.

Ráðstefnan fer fram á ensku og er aðgangur ókeypis. Boðið verður upp á morgunhressingu frá kl. 8:00. Skráning og nánari upplýsingar á kpmg.is

ÞÓRDÍS LÓA ÞÓRHALLSDÓTTIR

Stýrir Gray Line á Íslandi

Þórdís Lóa Þórhallsdóttir hefur verið ráðin forstjóri ferðaþjónustu-fyrirtækisins Gray Line á Íslandi. Þórdís Lóa er með MBA-gráðu frá Háskólanum í Reykjavík og býr að langri stjórnunarreynslu í ferðaþjónustu, alþjóðasamskiptum og opinberri þjónustu.

Hún er formaður stjórnar Félags kvenna í atvinnulífinu. Hún situr í stjórn Eldeyjar THL og Hringbrautar, þar sem hún hefur verið stjórnandi þáttanna Sjónarhorns og Lóa og lífið. – sg

JAKOB SIGURÐSSON

Tekur við keflinu hjá VÍS

Jakob Sigurðsson er nýr forstjóri VÍS. Hann starfaði sem forstjóri Promens á árunum 2011 til 2015, var framkvæmdastjóri viðskipta-sviðs Íslenskrar erfðagreiningar frá 2006 til 2011 og framkvæmdastjóri Alfesca, áður SÍF, frá 2004 til 2006.

Hann gegndi áður stjórnunarstöðum hjá alþjóðlega efnafyrirtækinu Rohm and Haas í Bandaríkjunum og í Evrópu.

ARNDÍS GUÐMUNDSDÓTTIR

Forstöðumaður hjá Sjálfsbjörg

Arndís Guðmundsdóttir hefur verið ráðin forstöðumaður Þekkingarmiðstöðvar Sjálfsbjargar. Arndís er með meistaragráðu í mannfræði og kynjafræðum. Hún þekkir mjög vel til málefna fatlaðs fólks og starfaði áður sem kynningar- og félagsmálafulltrúi Sjálfsbjargar.

Hún hefur einnig gegnt störfum sem fræðslufulltrúi bæði hjá Íslandspósti og Krabbameinsfélagi Reykjavíkur. Síðustu fimm ár hefur hún verið búsett í Noregi þar sem hún var lektor við Bø videregående skole.

Brýnt að berjast gegn því að gengi krónunnar rísi of mikið

Hannes G. Sigurðsson tók í síðustu viku tímabundið við starfi framkvæmdastjóra SA við brotthvarf Þorsteins Víglundssonar. Fram undan er að kynna verkefni sem samtökin hafa unnið að undanfarið á sviði heilbrigðismála, ferðaþjónustu og fleira. Hannes segir að efnahagslegur stöðugleiki sé aðalhagsmunamálið.

SVIPMYND

HANNES G. SIGURÐSSON

Hannes G. Sigurðsson hefur starfað hjá Samtökum atvinnulífsins, og forveranum, Vinnuveitendasambandi Íslands, frá 1986, eða í 30 ár. Hann hefur verið aðstoðarframkvæmdastjóri síðustu ár, en tók tímabundið við stöðu framkvæmdastjóra þegar Þorsteinn Víglundsson sneri sér að öðrum verkefnum í síðustu viku. Hannes sér því núna um verkefni er lúta að samskiptum við fjölmiðla, tengingu skrifstofunnar við stjórn og mál sem lúta að rekstri skrifstofunnar.

Hannes segir að Samtök atvinnulífsins séu um þessar mundir að vinna að ýmsum verkefnum varðandi heilbrigðismál, ferðaþjónustu og fleira. Fram undan séu kynningar á þessum verkefnum. „Við viljum líka leggja áherslu á okkar mál í aðdraganda kosningabaráttunnar. Síðan erum við náttúrlega í samskiptum við verkalýðshreyfinguna um ýmis mál sem fara ekkert frá okkur,“ segir Hannes um þau verkefni sem blasa við starfsmönnum skrifstofu SA þessa dagana.

Hannes segir að Samtök atvinnulífsins hafi yfirleitt í aðdraganda kosninga staðið fyrir fundi þar sem vakin er athygli á þörfum atvinnulífsins fyrir gott rekstrarumhverfi og skattaumhverfi. „Ég býst við að við munum halda svoleiðis fund þó að hann hafi ekki verið dagsettur,“ segir Hannes. Hann segir það vera sína skoðun að brýnasta kosningamálið sé stöðugleiki í efnahagsmálum og að menn komi sér saman um peningamálalastefnu sem leiði ekki til þess að gengi krónunnar ofrísi, eins og hefur verið í uppsiglingu. „Þannig að efnahagslegur stöðugleiki er aðalhagsmunamálið atvinnulífsins og þar leika peningamál, ríkisfjármál og fjármál sveitarfélaga stóra rullu,“ segir Hannes og bætir því við að menntamál skipti líka máli.

Staða framkvæmdastjóra SA var auglýst laus til umsóknar í dagblöðunum um helgina, en Hannes býst ekki við að sækja um. Hann býst því ekki við að gegna stöðunni lengi. jonhakon@frettabladid.is

Þannig að efnahagslegur stöðugleiki er aðalhagsmunamálið atvinnulífsins og þar leika peningamál, ríkisfjármál og fjármál sveitarfélaga stóra rullu

Hannes G. Sigurðsson starfandi framkvæmdastjóri SA

Hannes Sigurðsson segir mikilvægasta kosningamálið vera að halda efnahagslegum stöðugleika. FRÉTTABLAÐIÐ/HANNA

Vilja að Apple greiði írska ríkinu milljarða

Apple þarf að greiða ríkissjóði Írlands allt að 13 milljarða evra (1.700 milljarða króna vegna vangoldinna skatta. Þetta er niðurstaða framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins, sem úrskurðaði um málið.

Eftir þriggja ára rannsókn er það niðurstaða Evrópuráðsins að skattaívilnanir sem Írar veittu Apple séu ólöglegar. Framkvæmdastjórnin segir að Apple hafi komist upp með að greiða lægri skatta en önnur fyrirtæki, allt niður í eitt prósent skatt.

Hvorki írsk stjórnvöld né fulltrúar Apple geta fellt sig við niðurstöðuna og búast við því að þau muni áfrýja henni.

„Aðildarríkin geta ekki veitt völdum fyrirtækjum skattaafslátt. Það er ólöglegt, samkvæmt reglum Evrópusambandsins um ríkisaðstoð,“ segir Margerethe Vestager, framkvæmdastjóri samkeppnismála í framkvæmdastjórn Evrópusambandsins.

„Það er niðurstaða framkvæmdastjórnarinnar að írska ríkið hafi veitt Apple heimild til að greiða mun lægri skatta en öðrum fyrirtækjum í fjölda ára,“ sagði Vestager.

Margerethe Vestager segir skattaívilnanir hafa verið ólöglegar. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

13

milljarða evra þarf Apple að greiða írska ríkinu.

Yfirleitt greiða írsk fyrirtæki 12,5 prósent í fyrirtækjaskatt. Niðurstaða rannsóknar Framkvæmdastjórnarinnar er að Apple hafi greitt eitt prósent af hagnaði sínum árið 2003 og 0,005 prósent árið 2014.

Talsmenn Apple segja að ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar hafi áhrif á atvinnusköpun. „Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins er að reyna að endurskrifa sögu Apple í Evrópu, hundska írsk skattalög og snúa öllu á hvolf varðandi alþjóðlega skattalög-gjöf,“ segir í yfirlýsingu fyrirtækisins.

„Apple fylgir lögum og greiðir alla skatta sem fyrirtækið skuldar þar sem fyrirtækið starfar. Við munum áfrýja niðurstöðunni og erum fullviss um að henni verði snúið við.“ – jhh

Loksins færðu stuðning í vinnunni

sedus
Knoll

Harpa / Skeifan 6 / Kringlan / 5687733 / epal@epal.is / epal.is

Quarterback frá Sedus
með færanlegri setu
og mjóbaksstuðningi.

Verð áður: 134.000.-
Tilboðsverð:
98.000.-

Chadwick frá Knoll
sameinar falleg form
og hámarkspægindi

Verð áður: 196.100.-
Tilboðsverð:
137.000.-

Ferðaþjónusta

Pétur Sigurðsson
fasteignasali
í Flórida

Samþála um að vera ósamþála

Það er skondið að fylgjast með umræðunni á Íslandi um gistináttaskatt, hótelskatt og komugjald á ferðamenn.

Það hafa allir sína skoðun á þessum málum. Allir telja að sin skoðun sé hin eina rétta í málinu, þar með talinn ég. Ég hef verið að reyna að fylgjast með því sem er að gerast á Íslandi og finnst það stundum skritið. Tökum sem dæmi greinarnar um salernispappír, skemmdar bifreiðar, úttraðkaða slóða og gróður.

Byrjum á Ríkisskattstjóra, hann stendur í viðræðum við heimasíður sem selja gistingu um að þær skili gistináttaskattinum. Ég skil ekki af hverju hann tilkynnir þeim ekki að til þess að mega eiga viðskipti á Íslandi þurfi að fara að lögum og innheimta og skila skattinum. Fjöldi fylkja í Bandaríkjunum eru búinn að stefna þeim og neyða þá í gegnum dómskerfið til þess að skila hótelskattinum.

Samtök ferðaþjónustunnar leggja gegn gistináttagjaldi og/eda hótelskatti vegna þess að það er svo auðvelt að svíkjast undan því að skila honum inn. Samtökin leggja til að það verði innheimt komugjald á alla farþega sem koma til Íslands, bæði með flugi og skipi.

Á vefnum Turisti birtist grein í febrúar undir fyrirsögninni „Gistináttagjald gæti skilað miklu hærri tekjum“. Þar fjalla þeir um hversu miklu lægra gistináttagjaldið á Íslandi er en í öðrum löndum í Evrópu og hversu miklu meira innheimtist ef gjaldið væri hækkað til samræmis við Evrópulöndin í greininni.

Einnig er fjallað um það í greininni hvernig úthlutunarreglur hefti framkvæmdir á ferðamannastöðum vegna krafa um of hátt mótframlag frá framkvæmdaradílum.

Eitt eiga þessir aðilar sameiginlegt, sem ritað hafa greinar um þessi mál, að þeim finnst með ólíkindum hvernig stjórnvöldum hefur tekist að klúðra þessum málum og þau séu alveg stefnulaus í þeim.

Það er sama hvort Íslendingar líta til austurs eða vesturs, það innheimta flestallar þjóðir gistináttaskatt eða hótelskatt. Skatturinn hjá nágrennanþjóðum okkar er annaðhvort sem prósentu eða föst krónutala. Kannski að það sé sanngjarnara að láta greiða prósentu frekar en fast gjald, þar sem fast gjald getur orðið hátt hlutfall af svefnpokaplássi.

Ástædan fyrir því að ég velti þessu upp í þessari grein er sú að gistináttaskatturinn hefur verið innheimtur í fjögur ár og átta mánuði og virðist engu hafa breytt. Umrædan er svipuð og áður en skatturinn var lagður á og vandamálin virðast vera þau sömu.

Er ekki kominn tími til að einhver með bein í nefinu taki sig til og leggi til breytingar sem koma að gagni og lagfæri þessa vitleysu?

Í blóma lífsins

Úkraínurmenn halda þessa dagana árlega blómasýningu í Kiev. Þessi götulistakona klæddi sig upp í blómakjól og brosti framan í þá sem á vegi hennar urðu, ljósmyndara og aðra. Og vakti verðskuldaða athygli fyrir klæðnað sinn. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Tregur stuðningur minn við vaxtalækkunina

Lars Christensen
alþjóðahagfræðingur

Það er ekkert leyndarmál að ég hef verið mjög gagnrýnn á stjórnun peningamálastefnunnar víða um heim og síðan 2010-11 hef ég verið sérstaklega gagnrýnn á að Seðlabanki Evrópu hafi haft of mikla aðhalds- stefnu í peningamálum og almennt hef ég verið þeirrar skoðunar að peningamálastefnan bæði í Evrópu og í Bandaríkjunum hafi verið of aðhalds- sóm frekar en að hún hafi verið of laus- beislud.

En í tilfelli Íslands hef ég haft aðeins aðra skoðun. Þannig tel ég að Seðlabanki Íslands hafi gert þetta nokkurn

vegin rétt undir stjórn Más Guðmundssonar og í fyrsta studdi ég stýri- vaxtalækkunir Seðlabankans því ég var eindregið þeirrar skoðunar að peningamálastefnan væri orðin of slök.

En núna? Í síðustu viku kom Seðlabankinn á óvart og lækkaði lykilverxi sína um 0,5 prósentustig niður í 5,25%. Ég verð að viðurkenna að ég sá þetta ekki fyrir og ég er ekki ákafur stuðningsmaður vaxtalækkunarinnar. Að því sögðu þá hafa upphaldsvisar mínir varðandi peningamálastefnuna verið að færast í rétta átt, svo ég viðurkenni að minnsta kosti að dyrnar hafi opnast í hálfá gátt fyrir vaxtalækkun.

Vaxtalækkun er í lagi, en hún kemur of fljótt

Almennt séð vil ég líta á tvenns konar hagvísu þegar ég met peningamálastefnu. Í fyrsta lagi markaðsvísu – einkum verðbólguvænting – og í öðru lagi peningavísu. Ef við byrjum á verðbólguvæntingum þá er ljóst að bæði verðbólguvæntingarnar, sem við sjáum í könnun Seðlabankans á meðal markaðsaðila, og á skulda- bréfamörkuðunum, hafa hækkað og eru langt yfir 2,5% verðbólgu- mark-

Þannig tel ég að Seðlabanki Íslands hafi gert þetta nokkurn veginn rétt undir stjórn Más Guðmundssonar

Lars Christensen alþjóðahagfræðingur

miði Seðlabankans og það er einnig ljóst að markaðsaðilarnir líta ekki á verðbólgu- markmið Seðlabankans sem fyllilega trúverðugt.

Hins vegar hafa verðbólguvæntingar (bæði væntingar í könnun og á mörkuðum) undanfarið nálgast 2,5%. Við erum ekki öll komin þangað enn þá, en tilhneigingin hefur verið skýr. Þetta gerir aðhaldssama peningamálastefnu síður nauðsynlega.

Ef við snúum okkur að peningavísunum þá lit ég fyrst og fremst á auknið peningaframboð og hækkanði nafn- virði vergrar landsframleiðslu (VLF), sem við getum litnið á sem eftirspurn í hagkerfinu sem Seðlabankinn stjórnar. Almennt hafa varla komið nein við- vörunarmerki vegna aukins pening- framboðs, en ef við litum á nafnvirði VLF er ekki eins ljóst að aukin lausatök

á peningamálastefnunni eigi rétt á sér einmitt núna.

Ég hef lengi haldið því fram að síðan Már Guðmundsson varð seðla- bankastjóri hafi Seðlabankinn haldið vexti nafnvirðis VLF við 4,5%, sem tryggir 2,5% verðbólgu ef vöxtur VFL að raunvirði er í kringum 2%. Það er þó ljóst að síðan 2014 hefur nafnvirði VLF vaxið hlutfallslega hraðar en þetta sjálfgefna markmið og nafnvirði VLF er í dag vel yfir því sem virðist réttlæt- anlegt fyrir peningalegan stöðugleika. Það er rétt að hægt hefur verulega á vexti nafnvirðis VFL á síðustu tveim ársfjórðungum, en nafnvirði VFL er greinilega enn á mjög háu stigi og Seðlabankinn ætti ekki að hansa það.

Að öllu samanlögðu er ég ekki ákafur stuðningsmaður vaxtalækkunarinnar og ég myndi sannarlega vara við frekari slökun á peningamálastefnunni. Við viljum ekki endurtaka mistök fortíðarinnar, en ef Már hefði getað sannfært mig um að þetta yrði síðasta vaxtalækkunin á meðan verð- bólguvæntingar eru yfir 2,5% þá hefði hann kannski getað fengið mig til að greiða vaxtalækkun atkvæði mitt ef ég hefði verið í peningastefnunefndinni.

Konur vanmetinn fjárfestingarkostur

Hin hliðin
Brynhildur S.
Björnsdóttir,
frákvæmdastjóri
GG Verk ehf.

Samkvæmt skýrslu UN Women frá árinu 2015 vinna konur í öllum heimshornum meira en karlar en þéna um leið mun minna. Ofan á það sem þær vinna á vinnumarkaði, vinna þær næstum tvisvar og hálfu

sinnum meiri ólaunada vinnu á heimilum en karlar. Launamunurinn á heimsvísu er um 24% en þegar tekið er tillit til barneigna er hann mun meiri. Konur í Frakklandi og Svíþjóð sem kjósa að eignast börn mega t.a.m. eiga von á að þéna 31% minna en karlar um ævina.

Samkvæmt Global Entrepreneurship Monitor um íslenskt frumkvöðlaumhverfi eru karlar helmingi fleiri en konur í frumkvöðlastarfsemi. Þá er það þekkt stærð að kvenfrumkvöðlar hafa takmarkaðra aðgengi að fjármagni og fjárfestum

en karlar um allan heim. Samkvæmt nýlegum rannsóknum í Bretlandi eru karlmenn t.a.m. 80% líklegri til að fá framtaksfjárfesta (VC) til að fjárfesta í viðskiptahugmynd sinni en konur og 60% líklegri til að fá fjármagn frá englafrárfestum. Á heimsvísu hljóta karlfrumkvöðlar sex sinnum meiri nýsköpunarstyrki úr hinum ýmsu sjóðum. Það ætti því ekki að koma á óvart að konur stjórni aðeins um 30% af fjármagni sem kemur úr einkarekstri í heiminum.

Þrátt fyrir allar þessar hindranir eru konur enn að stofna fyrirtæki

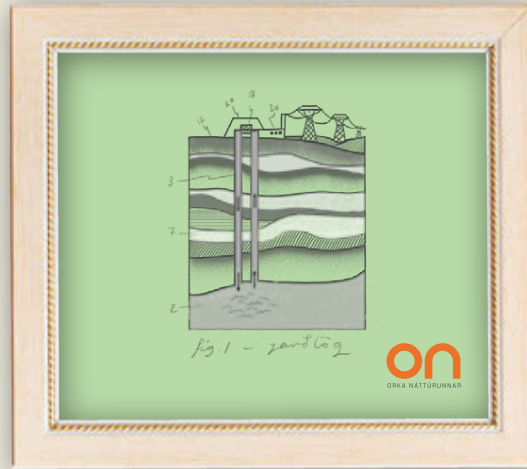
á heimsvísu – og það á mun meiri hraða en karlar. Jafnvel þó þær fái aðeins 7% af framtaksfjárfestingu (venture capital) á heimsvísu og 5% af bankalánnum í tengslum við viðskiptahugmynd og fyrirtækja- rekstur.

Það ætti því ekki að koma á óvart að samkvæmt Global Entrepreneurship Monitor komast konur af með mun minna í start-upi og frumkvöðlastarfsemi en karlar. Þær þurfa ekki nema helming af því fjármagni sem karlar nota að meðaltali í start-up á fyrirtækjum. Enda alvanar að

vinna meira en þéna minna. Svo ekki sé talað um að þúsla saman vinnu og 2,5 sinnum meiri vinnu á heimilinu (og nú er ég enn þá að tala um á heimsvísu).

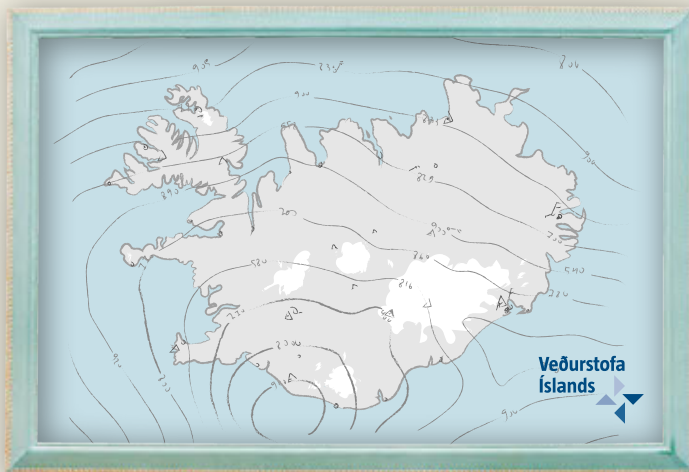
Framtíðaráhrif kvenfrumkvöðla í heiminum eiga sér greinilega engin takmörk. Konur á Íslandi eru með herra menntunarstig og líklegri til að takast ætlunarverk sín í start-upi með minni pening milli handanna en karlar. Sem gerir þær frábæran fjárfestingarkost.

Það er bara kominn tími til að strákarnir með fjármagnið fatti það.

66°NORDUR - Vítamínsprauta fyrir upplifun viðskiptavina í verslunum.

ON - Bætt samskipti starfsmanna til að auka öryggi.

Veðurstofan - Mikilvægar upplýsingar komast skýrar til skila.

Húsasmiðjan - Aukin þjónusta við stærri viðskiptavini.

HVAR KEMUR ÞITT FYRIRTÆKI INN Í MYNDINA?

Dale Carnegie

Nú hafa 66°N, Veðurstofan, Húsasmiðjan, ON og fleiri íslensk fyrirtæki bæst í hóp Coca-Cola, Porsche og fjölda heimsþekktra vörumerkja sem völdu Dale Carnegie til að efla mikilvæga þætti í starfsemi sinni.

Fáðu fyrirtækjagreiðingu og þjálfunaráætlun fyrir þitt fyrirtæki, þér að kostnaðarlausu, á www.dale.is/fyrirtaeki

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Um bónusa

Umræður hafa spunnist í kjölfar fregna af háum bónusgreiðslum sem æðstu stjórnendur gamla Kaupþings eiga í vændum við lok á uppgjöri bankans. Hermt er að stjórnendur föllnu bankanna eigi von á sambærilegum greiðslum. Eðlilegt er að þær tölur sem nefndar eru veki hneykslan og undran fólks. Sporin hræða. Gömlu bankarnir eru undanþegnir lögum sem gilda um aðra banka- starfsemi í landinu, og takmarka almennt bónusgreiðslur svo þær verða aldrei hærra en 25% árstekna. Þeir eru líka í eigu andlitslausra erlendra kröfuhafa og því auðveldur skotsþórn stjórn- málamanna og annarra sem vilja slá auðveldar keilur í umræðunni. Fjármálaráðherra og aðrir gátu því haft stór orð um siðleysi þessara greiðslna í fullvissu þess að enginn yrði til andsvars.

Hin hliðin á peningnum er hins vegar sú að þar sem þiggj- endur bónusana eru innlendir og með búsetu hér á landi er stað- reyndin sú að ef bónusarnir væru ekki greiddir færu þessir sömu peningar úr landi með erlendu kröfuhöfunum. Þess í stað verða þeir eftir hér og fara vonandi áfram út í hagkerfið gegnum kaup á vöru og þjónustu. Vissulega er þjóðin brennd frá því á árunum fyrir hrun. Bónusar hafa kannski fengið á sig ósanngarnt orð. Er það annars ekki jákvætt að launagreiðslur séu árangurstengdar? Staðreyndin er sú að peningar finna sér almennt farveg. Reynslan af takmörkunum á bónusum við ákveðna prósentu- tölu hefur oft verið sú að grunn- laun hækki einfaldlega á móti eða önnur fríðindi. Sú hefur verið raunin í Bretlandi, en Bretar hafa lengi verið ósáttur við takmarkanir á kaupaukum samkvæmt reglu- verki Evrópusambandsins. Þar er takmörkunin bundin við 100% árslauna, 200% hafi hluthafar viðkomandi fyrirtækis samþykkt fyrirkomulagið. Ýmislegt bendir til þess að laun hafi hækkað í banka- geiranum hérlendis meðal annars af þessari ástæðu. Það er ekki gott fyrir hluthafa í bönkunum (okkur), sem sitja uppi með hærri fastan kostnað óháð frammistöðu.

Stjórnarmaðurinn er almennt á því að fólk fái greitt í samræmi við frammistöðu. Bónusar eru ekki fullkomið tækifæri til þess, en þó ekki jafn slæmir og ætla mátti. Það er nefnilega engin ástæða til að rjúka upp til handa og fóta þótt náunganum vegni vel í fjárhags- legu tilliti. Óskandi væri ef hægt væri að ræða bónusa á yfirvegaðan hátt. Upphrópanir í átt að andlits- leysingjum er ekki gáfulegt fyrsta skref í þá átt.

1.428
MILLJÓNIR KRÓNA

Hagnaður varð á rekstri Eikar fasteignafélags á fyrri helmingi ársins. Rekstrartekjurnar námu 3.160 milljónum króna og jukust um 9,6% á milli ára. Þar af voru leigutekjur 2.772 milljónir og tekjur vegna hótélrekstrar 198 milljónir króna. Í afkomutilkynningu segir að rekstur Eikar hafi verið traustur og stöðugur á fyrstu sex mánuðum ársins.

19%
FJÖLGUN GJALDPROTA

Skráð gjaldprot í júlí voru 43. Gjald- protum fyrirtækja síðustu 12 mánuði, frá ágúst 2015 til júlí 2016, hefur fjölgað um 19 prósent í samanburði við 12 mánuði þar á undan. Gjald- protum hefur fjölgað hlutfallslega mest í heild- og smásöluverslun og viðgerðum á vélknúnum ökutækjum. Síðasta árið hefur nýskráningum einkahlutafélaga fjölgað um 18%.

22.8.2016

Ég held að það sé hægt að gera mun betur í því að bjóða upp á valfrelsi í velferðarmálum. Valfrelsi snýst um virðingu gagnvart til dæmis fólki sem er að eldast og vill gjarnan búa heima og stýra sinni þjónustu sjálf. Það sé ekki ríkisbragur á henni alltaf.

Hildur Sverrisdóttir borgarfulltrúi

TCHAIKOVSKY

Évgení Ónegin

Tímalaus rússnesk ástargsaga

MARGVERÐLAUNAÐUR ÓPERULEIKSTJÓRI
STJARNNA FRÁ BOLSHOJ LEIKHÚSINU Í TITILHLUTVERKI

MIÐASALA HAFIN Á WWW.OPERA.IS

HLJÓMSVEITARSTJÓRI **BENJAMIN LEVY** · LEIKSTJÓRI **ANTHONY PILAVACHI**
ANDREY ZHILIKHOVSKY · ÞÓRA EINARSDÓTTIR · ELMAR GILBERTSSON · NATHALÍA D. HALLDÓRSDÓTTIR
HANNA DÓRA STURLUDÓTTIR · ALINA DUBIK · RUNI BRATTABERG · SNORRI WIUM
KÓR OG HLJÓMSVEIT ÍSLENSKU ÓPERUNNAR · LEIKMYND: EVA SIGNÝ BERGER
LÝSING: BJÖRN BERGSTEINN GUÐMUNDSSON · BÚNINGAR: MARÍA TH. ÓLAFSDÓTTIR
22. OKTÓBER · 29. OKTÓBER · 6. NÓVEMBER · 12. NÓVEMBER

#islenskaoperan

ÍSLENSKA ÓPERAN